

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Summula Casuum Conscientiæ

In Qva Agitur De Præceptis Ecclesiæ, De Officio Confessarii, Ac De
Censuris

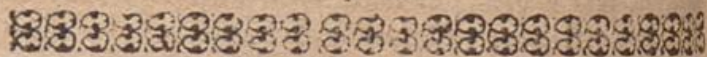
Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ Agrippinæ, 1652

Articulus I. De præcepto diuino confitendi peccata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41572

propria spiritualis ab obligatione seruandi Præceptum Ecclesiasticum de audienda Missa, sufficienter excusare videtur. Vnde etiam fit, vt si magna inter- dum sit necessitas assistendi concioni (quia scilicet controuersia fidei à viro aliquo magni nominis tra- ctanda sunt, & speras te non parum in fide confi- mandum) obligatio Præcepti Ecclesiastici de audi- enda Missa, pro tunc probabiliter suspendatur, si- trique simul vacare nequeas.

CAPVT II.

DE II. ECCLESIAE

PRÆCEPTO,

*QVO IVBEMVR SEMEL IN ANNO
peccata confiteri.*

MVLTA diximus de hac materia in Idea Theo- logia Sacramentalis, verum ad maiorem eorum illustrationem, nonnulla hic dubia expendenda sunt.

ARTICVLVS I.

De Præcepto Diuino confitendi peccata.

VI post Baptismum peccauit mortaliter, tenetur ex Præcepto Diuino peccata valide confiteri, saltem in articulo, aut periculo mortis, si habeat copiam Sacerdotis; cum enim Christus hoc Sacramentum tanquam medium ad salutem instituerit, vt sumitur ex Euangelio, & ex constanti Ecclesiae traditione; vel illud nunquam obligat, quod dici non potest, vel obligat saltem in mortis articulo.

Dico I eum qui post Baptismum peccauit mortali- ter, teneri hoc Præcepto, vt innuam primo nondum bap-
bap-
mu-
fin-
ba-
ter-
c-
po-
ca-
su-
ui-
m-
ca-

baptizatos ad hoc non teneri, cum peccata Baptismum antecedentia per Baptismum tollantur, nec sint materia Confessionis Sacramentalis. Secundo baptizatum qui habet tantum peccata venialia, non teneri ex Præcepto Diuino ad hoc Sacramentum accedere, cum eiusmodi peccata aliis modis remitti possint. Tertio eos omnes qui sibi conscij sunt peccati mortalis, post Baptismum commissi, teneri ad susceptionem huius Sacramenti, ex vi Præcepti Diuini; adeoque infantes ad illud obligari, cum primum sufficientem habent deliberationem ad peccandum mortaliter.

Dico 2. eum obligari si habet copiam Sacerdotis, ut inuam deficiente Sacerdote, hominem in periculo, vel articulo mortis constitutum, non teneri peccata sua manifestare non Sacerdoti, cum à solo Sacerdote eorū absolutionem validè obtinere possit. Ille tamen poterit obtinere remissionem peccatorum, & saluari per actum contritionis. Quare cum in bello, & aliàs sæpe contingat homines non habere copiam Confessarij, quando è vita excedunt, monendi sunt pœnitentes ut in eo casu, si fortè occurrat, conentur se excitare ad detestationem peccatorum omnium mortalium, quibus obstricti sunt, intuitu infinitæ Bonitatis Dei per illa peccata summè offensi, & non tantum, ex metu incurrendi pœnas tartareas, vel æternam Beatitudinem amittendi. Quamuis enim posterior iste metus sit bonus & laudabilis, sufficiatque ad iustificationem quando eum coniunctus est, solus tamen extra confessionem non confessione debito, & Sacramentali absolutione sufficit, ut homo remissionem peccatorum mortalium obtineat; adeoque teneretur peccator in periculo mortis, deficiente Confessario, actum veræ contritionis elicere, seu de peccatis dolere, quatenus sunt offensa Dei summè boni, & amabilis.

Dico 3. Præceptum, illud obligare non tantum in mortis articulo, cum scilicet quis iamjam moriturus

rus est, sed etiam in mortis periculo, vt dum quis bellum aggreditur, aut periculosam nauigationem suscipit, aut transit per loca grassatoribus infestata, aut dum mulier parit saltem prima vice, imò & alias si prius experta est periculum. Ex quo intelligitur, cum qui postquam in graui morbo confessus est, peccat mortaliter, teneri iterum confiteri, si adhuc durat periculum.

Dico 4. ex vi præcepti Diuini, peccatorem in periculo constitutum, teneri ad validam confessionem, quare hoc præceptum non impletur per confessionem inuvalidam, siue inuvaliditas oriatur ex parte penitentis, quia culpabiliter prætermittit aliquid necessarium ad valorem confessionis, siue ex parte absoluentis, quia non profert verba necessaria ad absolutionem, vel non cum debita intentione: tunc enim non ponitur res præcepta quoad substantiam: vnde & si non imputetur penitenti defectus qui oritur ex parte Confessarii: ille tamen tenetur per se loquendo, iterare confessionem vt denuò absoluaatur.

Vt autem quæ dicta sunt de necessitate contritionis in articulo mortis eliciendæ, quando deest Confessarius, clariora euadant, nonnulla obseruanda sunt, 1. constitutum in articulo, vel periculo mortis, non teneri elicere actum contritionis, circa peccatum mortale de quo cum sufficienti attritione confessus fuit. Quia iam per Sacramentum à tali peccato iustificatus est.

Obseruandum 2. peccatorem in dicto statu constitutum posse iustificari per vnum actum contritionis, qui generatim feratur in omnia peccata, nec opus esse vt circa singula peccata singulos contritionis actus eliciat. Vnica enim detestatio peccatorum omnium ob Deum summè dilectum æquualet multis singularibus detestationibus, imò longè vtilior est, cum omnia peccata comprehendat, etiam ea quorum non habetur memoria: cuius oppositum contingit in singularibus detestationibus.

Vnde

Vnde patet veram peccatorum contritionem in momento haberi posse.

Observandum 3. ad veram contritionem non requiri; quod sit absolutè summa intensiue; quia nulla datur contritio adeo intensa, quin intensior dari possit. Neque quod sit intensiue summa comparatiue, ita scilicet vt homo intensius seu maiori conatu & affectu peccatum detestetur, quàm quodcumque aliud malum. Sic enim longè intensior requiretur contritio ad iustificationem, in eo qui ob mortem filij aut parentis, intenso aliquo dolore tangitur, quam in illo qui nullo tali actu afficitur, quod cum aliquo fundamento dici non potest. Quare ad veram contritionem non alia intensio necessaria est, quàm quæ ad ipsam actus substantiam requiritur. Sic enim est actus entitatiue supernaturalis, ad obtinendam peccatorum remissionem sufficienter per se ipsum proportionatus.

Observandum 4. ad veram contritionem requiri, quod sit summa appretiatiue, ita vt quamuis voluntas non detestetur peccatum maximo & intensissimo conatu aut etiam actu intensiori, quàm aliquod malum temporale; mallet tamen quodcumque aliud malum subire, quàm Deum offendere; eo quod pluris æstimat amicitiam diuinam, quæ peccato violatur, quàm quæcumque bona creata, quibus alia mala priuant.

Quomodo autem dolor, qui est summus appretiatiue, non etiam sit summus intensiue, intelligi potest exemplo fœminæ, quæ magis intense dolet de morte filij, quàm de morte mariti, & minùs appretiatiue, eo quod maritum pluris æstimat.

ARTICVLVS. II.

De Præcepto Ecclesiastico confitendi peccata.

PRÆTER Præceptum diuinum obligans ad confessionem in articulo mortis, datur Præceptum

Es-